

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at ændre § 11 i ”takstcirkulære nr. 294 om gældende sociale kontantydelse pr. 1. januar 2022”, således at plejevederlaget til almindelige plejefamilier forhøjes med 100 % gældende fra 1. januar 2023.

(Siumut Inatsisartut gruppe)

(1. behandling)

Til at starte med må jeg italesætte, hvor tragisk jeg synes det er, at børn fjernes fra hjemmene. At nogle børn, før de bliver født, allerede er stemplet som børn, der skal vokse op uden deres forældre. Der kan være mange årsager til, hvorfor et barn må fjernes fra hjemmet, og der kan være forskel på hvordan oplevelsen for barnet er i forhold til at blive anbragt på døgninstitution og i et hjem.

For nogle børn er det den bedste løsning. Men nogle gange kan løsningen også komme for sent. Ja, der er mange nuancer i netop dette emne. Ønskescenariet for os alle bør være, at alle børn bliver født ind i en familie med tryghed og kærlighed som rammegivende i opvæksten. Og det er her, at plejefamilierne kan være den bedste løsning, eller i hvert fald et bedre alternativ til at blive anbragt på døgninstitution. Jeg er sikker på, at døgninstitutionerne gør alt hvad de kan for at sikre de bedst tænkelige betingelser for børn anbragt uden for hjemmet – uanset hvor gamle børnene er på det pågældende tidspunkt, og indtil de bliver gamle nok til at forlade døgninstitutionerne. Vi skylder her, at rette et stort tak til de mange hårdtarbejdende medarbejdere på døgninstitutionerne, der forsøger at sikre trygheden for børn og unge i vores land, trods de kan komme fra meget vanskelige livsbetingelser.

Forslagsstiller bruger VIVE’s kortlægning af plejefamilieområdet som argument for, hvorfor plejevederlaget skal fordobles. Kortlægningen peger også på behovet for aflastning og behovet for undervisning eller supervision i forbindelse med at påtage sig rollen som plejefamilie.

For at sikre børnenes tarv synes jeg også, at det er oplagt at spørge om det ikke er mere hensigtsmæssigt at plejeforældre eller voksne i højere grad finder løsningerne for at tage sig af et barn som adoptivforældre? Ville det have en positiv afsmitning på børnene på sigt og når de bliver voksne?

Vi ved desværre, at døgnanbragte børn ikke altid bliver fulgt til dørs, når de bliver myndige. Sagt på anden måde må vi minimere risici for at sårbare unge ikke rømmes til hjemløshed eller på anden vis minimerer deres muligheder for at forsørge sig selv på lige vilkår som andre unge, som får adgang til uddannelser og jobs.

Og hvis netop denne pædagogiske sikring skal ske tidligere i børnenes liv, er dette forslag opbakningsvenligt. Kortlægninger og undersøgelser peger nemlig på, at børn anbragt på døgninstitutioner

klarer sig dårligere end børn anbragt i et hjem. Det kan der som sagt være flere årsager til, og når det er sagt er det ønskværdigt at anvende eksisterende viden, som oveni er en billigere løsning for det offentlige i forsøget på at gøre plejefamilietilværelsen mere økonomisk tålelig. Vi ved også, at kommunerne søger med lys og lygte efter nye plejefamilier, og det må være i vores allesammens interesse at minimere de fortsat stigende udgifter kommunerne har til døgninstitutionerne. Undersøgelserne viser nemlig også, at der er et stigende behov for flere døgninstitutioner, og at der etableres flere; både offentligt og privat-drevede.

Det er en ganske sørgelig kendsgerning, at vi som samfund er nået dertil, at ca. 350 børn er anbragt uden for hjemmet, og tallene ser ikke ud til at blive mindre. Det pædagogisk faglige tilbud svarer ikke overens med de fine love, vi har stadfæstet – derfor må vi gøre alt, hvad vi kan for at iværksætte tiltag, som har til hensigt at reducere forældres omsorgssvigt af deres børn. Dette spor er langsigtet. Det her spor er en mere kortsigtet løsning, men som stadigvæk giver god mening i forhold til de forskellige fremsatte perspektiver som forslagsstiller også er inde på.

Jeg må deslige påpege, at uanset hvilken løsning vi arbejder efter, så skal det ske i henhold til FN's børnerettighedskonventioner. Nye lovmæssige tilretninger skal derfor sigte på bedre og styrkede rettigheder for børnene. Her er det ganske væsentligt igen at belyse et PhD. -studie fra sidste år, hvor interviews af børn anbragt uden for hjemmet kom ind på, at de aldrig vidste, hvornår de skal hjem igen, og generelt ikke bliver inddraget i deres egne sager.

Denne uvished er ikke holdbar for børnene, og vi skal derfor være opmærksomme på at inddrage børnene og tage hensyn til deres tarv, når der skal findes løsningsforslag. Den vinkel med hvordan vi sikrer børnenes rettigheder har vi netop debatteret. Derudover vil jeg minde om, at Inatsisartut på Efterårssamlingen 2021 har vedtaget pkt. 45, hvor Naalakkarsuisut pålægges, at udarbejde en plan for det forebyggende arbejde i familier med det formål at nedbringe antallet af anbringelser af børn og unge uden for hjemmet. Planen skal forelægges Inatsisartut inden udgangen af juli 2022. Denne glæder jeg mig derfor også til at få indsigt i, da det har betydning for, hvordan vi iværksætter både de lang- og kortsigtede løsninger.

Med disse ord vil jeg takke for forslaget, og for partiernes lyst og interesse til at gøre en aktiv indsats for at forholde sig til hele plejefamilieområdet og for børn anbragt uden for hjemmene.

Jeg ønsker udvalget god arbejdslyst og vil bede om at afdække behovet for at sikre supervision i forbindelse med at påtage sig en rolle som plejefamilie.